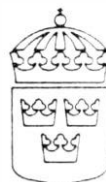

Motion till riksdagen

1989/90:Sk301

av Knut Wachtmeister (m)

Brutet räkenskapsår

Mot.
1989/90
Sk301 – 307

Enligt nuvarande lagstiftning får ett räkenskapsår avslutas förutom 31/12 även 30/4, 30/6 och 31/8. Enligt ett utredningsförslag skall räkenskapsåret för enskilda näringsidkare utgöras av kalenderår och avsikten är att uppnå samordning med inkomstslaget kapital.

I klartext betyder detta naturligtvis att man önskar förbättra möjligheterna till skattekontroll. Det är då angeläget att väga dessa fiskala fördelar mot de praktiska nackdelar som en genomförd reform skulle få för företagssamheten.

Vid utgången av 1987 fanns det 490 000 inregistrerade företag varav ca 200 000 var fysiska personer och ca 128 000 aktiva aktiebolag. (Ytterligare ca 50 000 vilande aktiebolag tillkommer.) Brutet räkenskapsår har enligt senaste uppgifter 110 800 företag, för övrigt ganska lika fördelade mellan de tre tillåtna bokslutsdagarna. Av de 110 800 företagen med brutet räkenskapsår kan ungefär hälften utgöra enskilda näringsidkare. Dessa 55 000 företag skulle alltså enligt utredningsförslaget tvingas lägga om sitt räkenskapsår.

Dessa företag har naturligtvis inte en från årsskiftet avvikande bokslutsdag för sitt nöjes skull utan av rent praktiska skäl. En viktig orsak kan vara säsongvariationer i arbetsbelastningen inom företaget. Vidare storleken av det inläggande lagret som kan ha betydelse både för lagervärderingen och för hur pass omfattande arbetet med inventeringen av lagret ter sig. Nackdelarna torde alltså vara betydande och det förefaller inte vara vare sig rättvist eller lämpligt att diskriminera enskilt drivna företag i jämförelse med företag drivna i aktiebolagsform.

Något annat negativt med den tilltänkta reformen är den avsevärt ökade belastningen på redovisningskonsulterna efter ett årsskifte. Många av de 55 000 företagen med brutet räkenskapsår tillhör med säkerhet de 300 000 som anlitar redovisningskonsulter. Det säger sig självt att blott en enda tillåtna bokslutsdag kommer att medföra stora påfrestningar på dessa konsultföretag, vilket naturligtvis inte är ägnat att höja kvaliteten på det utförda arbetet.

Förslaget att förbjuda brutet räkenskapsår för enskilda näringsidkare har varit ute på remiss och fjorton instanser har yttrat sig i frågan. Av dessa tillstyrker fyra förslaget, nämligen riksskatteverket, kammarrätten i Stockholm, riksförsäkringsverket och TCO.

De tio som avstyrker förslaget är kammarrätten i Göteborg, Näringslivets skattedelegation, Bokföringsnämnden, LRF, Entreprenörföreningen, Små-

företagens riksorganisation (gemensamt yttrande tillsammans med Sveriges köpmannaförbund), Svenska revisorssamfundet SRS, Sveriges fiskares riksförbund, Sveriges jordägareförbund samt Sveriges redovisningskonsulters förbund. Motiven för avstyrkan har varit de stora praktiska svårigheter som skulle uppstå för företagen, tidsnöden för redovisningskonsulterna samt den orättvisa diskrimineringen av enskilt drivna företag.

Av det sagda och av remissinstansernas yttrande framgår enligt min uppfattning att de fiskala fördelarna inte uppväger de stora praktiska nackdelarna för företagsamheten. Det vore därför bäst om reformen inte genomfördes. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Skulle likväl det brutna räkenskapsåret förbjudas fordras tillfredsställande övergångsregler för att underlätta bördan både för berörda företag och för redovisningskonsulterna. Väsentligt utvidgade regler för anstånd med avlämnandet av självdeklaration, en rullande taxering samt generösa bestämmelser om övergång från brutet räkenskapsår till kalenderår är exempel härpå. Enligt nuvarande regler får ett bokföringsår inte omfatta mer än 18 månader. Även vad som här sagts om övergångsregler bör riksdagen ge regeringen till känna.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om det angelägna i att behålla brutet räkenskapsår som ett alternativ för enskilda näringsidkare.

Stockholm den 10 januari 1990

Knut Wachtmeister (m)